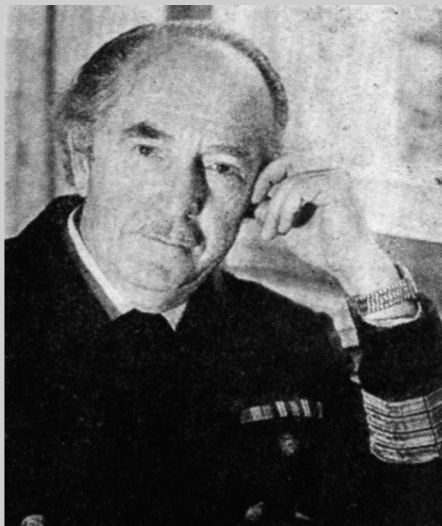

EDWARD GUBAŁA (1904—1980)

Urodził się w 1904 r. w rodzinie robotniczej, mieszkającej na terenie huty Raków pod Częstochową. Ojciec jego, będący członkiem PPS-lewicy, za udział w pierwszomajowym strajku w 1905 r. został zesłany w głąb Rosji i przebywał tam z całą swoją najbliższą rodziną. E. Gubała uczęszczał do Szkoły Handlowej w ukraińskim Sławiańsku, po czym w 1919 r. wrócił do kraju i zamieszkał w Dąbrowie Górniczej. Kontynuował dalej naukę w Szkole Handlowej w Sosnowcu, a w 1924 r. przyjęty został do Państwowej Szkoły Morskiej w Tczewie.

Karierę morską rozpoczął od funkcji IV oficera na żaglowcu szkolnym „Lwów”. Mieszkając w Gdyni, pływał na statkach P.P. „Żegluga Polska”, później — na trampach węglowych Polsko-Skandynawskiego Towarzystwa Transportowego „Polskarob”. Kapitanem statku został w 1935 r., dyplom kapitana żegluga wielkiej uzyskał w 1940 r. Wybuch II wojny światowej zastał Go jako kapitana węglowca „Robur IV” na Bałtyku. Po schronieniu się w neutralnym porcie szwedzkim Goeteborg, przeprowadził „Roburą” jesienią 1939 — we wspólnej akcji z innymi statkami polskimi — do W. Brytanii. Początkowo pływał pomiędzy W. Brytanią i Francją. W 1940 r., jako kapitan statku „Wolnych Francuzów” — „Ile de Batz”, odbył podróż na Daleki Wschód. Po powrocie do W. Brytanii zorganizował zakłady remontowe statków — Baltic Coasting Ltd w Wallasey i przeszkalał tam wyłącznie polski personel. Ponadto próbował sił w rybołówstwie morskim na Morzu Północnym. W lipcu 1946 r. mianowany został inspektorem techniczno-nawigacyjnym Misji Morskiej w Londynie, której zadaniem było przejmowanie i obsadzanie polskimi załogami trawlerów dalekomorskich, otrzymywanych z UNRRA przez Polskę Ludową.

Na powrocie do Polski został wicedyrektorem gdyńskiego Przedsiębiorstwa Po-

łowów Dalekomorskich „Dalmor”. Był współorganizatorem i pierwszym dyrektorem Technikum Rybołówstwa Morskiego w Gdyni. W latach 1952—56 był więziony na podstawie fałszywych oskarżeń. Zwolniony i zrehabilitowany, od grudnia 1956 r. do połowy 1965 r. pływał na wielu statkach Polskich Linii Oceanicznych oraz „Chipolbroku” jako kapitan. Po osiągnięciu wieku emerytalnego przez kilkanaście miesięcy dowodził chłodniowcem „Stella Nova”, eksploatowanym pod banderą brytyjską przez kolegę ze Szkoły Morskiej, Wincentego Bartosiaka. Był autorem książek „Przygoda mojego życia” i „Pożegnanie z morzem”, w których zawarł swój bogaty marynarski życiorys. W 1979 r. został laureatem nagrody im. Conrada, przyznanej przez Zarząd Główny ZZMiP. Zmarł 24 stycznia 1980 r.

(JR)